

se hočejo turške prestolice polastiti pristasi Kemal paše, ki podijo Grke po Mali Aziji. Ententa sedaj mešetari krog naše kraljevine in Rumunije, da ju pridobi za obrambo Carigrada.

Boji na Irskem med Angleži in irskimi uporniki so še vsem gotovo v živem spominu. Ti boji so bili skozi mesce na dnevnem redu. V teh dneh pa nam poročajo, da se vršijo med zastopniki irskih upornikov in angleško vlado pogajanja za vzpostavitev miru in reda med obema državama. Je veliko upanja, da se vendarle enkrat sporazumeta Anglija in Irsko.

Tedenske novice.

t Naš kralj Peter je praznoval minuli torek svoj 77. rojstni dan.

t Novo upravno razdelitev naše države bodo začeli upeljevati. V Beogradu so že imenovali mesto dosedanjih predsednikov pokrajinskih vlad takozvane kraljeve namestnike. Ljubljanska upravna oblast dobi kot svojega kraljevega namestnika Slovenca Ivana Hribarja, ki je bil dosedaj poslanik v Pragi in je prestopil kmalu po našem ujedinenju s Srbi k najmočnejši radikalni stranki. Dosednji predsednik naše ljubljanske vlade dr. Baltič je imenovan zastopnikom ljubljanskega kraljevega namestnika. Novi kraljevi namestnik Hribar bo odpravil dosedanjo ljubljansko vlad. Za Zagreb je imenovan kraljevim namestnikom demokrat Demetrovič.

t Kdo je najbolj žalosten, ker dobi Ljubljana kraljevega namestnika Hribarja in njegovega zastopnika dr. Baltiča? Ta najbolj žalostna prikazen je samostojni mlinar Stefan Dobnik iz Zlatoličij na Dravskem polju, ki je nekaj mesecev sedaj mlinaril kot podpredsednik ljubljanske deželne vlade. Tega mlinarja podpredsednika so sedaj razrešili njegove vladne časti in ga poslali nazaj na Dravsko polje v mlin, kjer se bolje spozna, kakor pa pri vladi. Čudna dejstva smo doživeli pod Pašičevo vlado: da nam ministruje mesar Pucelj in nam je podpredsedoval mlinar. Mesar minister — mlinar deželni podpredsednik, se li smemo čuditi, da imamo vsaki dan nove davke!

t Pokojni vojvoda Mišič, ki se je kot vojak zanimal tudi za ureditev naše države, je nekoč rekel: »Pustite Hrvate na miru, naj si sami zgradijo svojo hišo, naša dolžnost pa je, da jim priskočimo na pomoč, ako bi na klical. Bog obvaruj, da postane Beograd Beč ali Pešta, to bi nas upropastilo!« Tako je govoril odlični vojvoda, ki je kot Srbin in vojskovodja obsodil centralistično ureditev države. Ako bi vojvoda Mišič še živel, bi ga policajdemokrati in samostojni radi teh besed gotovo poslali v pokoj. Pri nas je vse mogoče.

t Kako bo pa sedaj s Koroško? Ob času, ko so Poljaki nasilnim potom zasedli gornjeslezijske kraje, se je govorilo po Parizu, da bo ententa ljub za Poljake slabo izpadlemu glasovanju o pripadnosti Gornje Slezijske isto razdelila med Nemce in Poljake. V dobi gornjeslezijskih dogodkov smo se tudi mi Slovenci oklenili upanja, da dobimo nazaj Koroško vsaj do Drave. A v gornjeslezijske razmere so se v takihni Angleži, ententa je zopet zasedla sporne kraje, Poljaki so se morali umakniti in še danes ni gotovo, kaj bo z Gornjo Slezijo. No, hitreje kakor Poljaki Gornjo Slezijo bomo izgubili mi Koroško. Te dni bo začela namreč medzavezniška ententna razmejitev komisija, ki je že zgotovila razmejitve med Avstrijo in našo kraljevino od Kokošnjaka do Radgone, svoje delo in na Koroškem in sicer v treh partijah.

t Politični shod priredi poslanec dr. Hohnjec v nedeljo 24. julija po cerkvenem opravilu pri Svetinjah.

t Kam tira ljudstvo davčna oblast (kmet s Pohorja.) Kakor predpisujejo davčni uradi davkoplačevalcem davke, presega vse meje. Nobenega sistema ni v predpisih. Poljubno naplita uradnik najvišjo svoto, ki se mu zdi, in jo zahteva od posestnika v plačilo. Posestniki pridejo nato se pritoževati. Kateri je dobro znan, doseže takoj popust, ženska jokajoče, imajo tudi dovolj sreče, drugi pa morajo iti k demokratskim odvetnikom, da napravi zlo rukurze, ki stanejo denar, najmanj pa 2000 K eden. Kaj ni več pravice od strani države, da bi se predpisalo res samo toliko davka, kolikor gre vzkam davkoplačevalcu primer-

no po dohodkih in na podlagi zakonitih določb. Ljudstvo zgublja vero v pravičnost države, če se dela na take čuden način. To postopanje ne dela ljudi samo protidržavne, temveč jih sili k izseljevanju. V marenberskem okraju hočejo posestniki opustiti vse in se izseliti. Kaj nič ne pomislijo vladni organi, kake posledice zamorejo priti za državo, če pridejo vsled prehudega davčnega vijaka posestva na boben? Mnogi morajo dele posestva prodati, če hočejo kriti in plačati te davke, ki jim jih pripisujejo davčni uradi. Kako se naj razvija gospodarstvo in blagostanje, če mora kmet, posestnik in obrtnik odprodajati od svojega inventarja, če hoče zadostiti zahtevam, ki jih nalaga v nepremagljivi meri država? Če bode šlo še dve leti tako naprej, bomo obubožali vsi, potem si pa naj išče država davke od ubožcev, katere bode celo treba hraniti in zanje skrbeti. Čudimo se najbolj našim uradom in finančnim oblastem, da tega na uvidevajo. Kot Pohorjanc, priprost kmet, pristna slovenska korenina, pa vam slovenskim uradnikom zakličem v brk: »Tako niso delali z nami najbolj zagrizeni nemškutarski uradniki! Slava vam, slovenskim sinovom!«, da vas tako čutimo na lastni koži!

t To je gospodarstvo! Glasilo srbskih zemljeradnikov, »Selo«, je priobčilo zelo zanimive podatke o naravnost nesramnem gospodarstvu z državnim oz. davkoplačevalskim denarjem. V letošnjem proračunu se nahajajo sledeče postavke: Za nekoliko tisoč bosanskih revežev, katerim je povodenj uničila vse imetje — en milijon dinarjev; 1500 turških veleposetnikov v Bosni pa dobi kot nekaj »Trinkgeld« reci in piši — 250 milijonov dinarjev. Za pol milijona vojnih vdov in sirot ima vlada samo 12 milijonov dinarjev na razpolago, za ustoličenje pravoslavnega patrijarha pa so potrosili — 18 milijonov dinarjev. Za neštivilne ministrske avtomobile, bencin in šoferje — 22 milijonov, za dvorsko pohištvo pa — 24 milijonov dinarjev. — Zares lepo so gospodarili demokrati, radikali, muslimani in slovenske izdajice — samostojneži. Kdo naj se še čudi velikim davkom? Takšno gospodarstvo bo spravilo državo na kant. Tudi to je blagoslov centralizma.

t Kako je s prazniki v naši Jugoslaviji? V naši kraljevini imamo katoliške, pravoslavne, turške in državne praznike. Vse štiri vrste ravnokar naštetih praznikov praznuje le naš parlament, katerega vedno pošljejo na oddih in počitnice, kakor hitro se pojavi kaka skupina praznikov kakršnekoli v nas zastopane veroizpovedi. Naši državni uradniki pri nas v Sloveniji slavijo v brezdelju vse katoliške praznike in seve tudi celo vrsto državnih. Najbolj sta glede prazničnega brezdelja prikrajšana kmet in delavec, ki uživata kot delopust edinole katoliško-cerkvene praznike. Omeniti in povdariti pa moramo, da praznujejo novo navlako državnih praznikov uradniki na račun kmeta in davkoplačevalcev! Tako se godi in postopa glede delopusta v državi, katero krmarijo uradniki, katerim sta kmet in delavec deveta brigada. Da nas pa bo potom nove ustave po celi kraljevini enkrat uvedeni centralizem osrečil še z večjim številom državnih brezdelavnikov za uradništvo, je gotovo dejstvo, katerega se že lahko danes veselimo.

t Novi mariborski župan socialistni demokrat Grčar je potrjen v Beogradu. Potrditev novega ljubljanskega župana narodnega socialista Peska, pa skušajo demokratje na vsak način onemogočiti, seve, ker gre Zervaju za milijone, ako zgubijo liberalci svojo zadnjo trdnjavo — belo Ljubljano. Ljubljanska demokratska gospoda se boji tudi vpogleda v svoje dosedanje mestno gospodarstvo, radi tega poiskuje vse lumparije in goljufige, samo, da bi vsaj zavlekla, če že ne čisto preprečila ustoličenje novega ljubljanskega župana. Novi celjski župan — demokrat dr. Hrašovec je bil seve takoj potrjen, zaprišežen in že županuje.

t Tudi ljubljanskega novega župana Peska je potrdila beograjska vlada. S to potrditvijo je zrušena zadnja liberalna trdnjava — bela Ljubljana!

t V občini celjska okolica se je v nedeljo vršila županska volitev. Za župana je izvoljen s 14 glasovi socialistni demokrat Hrašovec. Pristaš naše stranke g. Gologranc je z 10 glasovi

propadel, ker so oddali demokrati in slabostježi ter narodni socialisti — prazne glasovnice.

t Gerenta v Dolnji Lendavi v Prekmurju je samostojno-demokratska ljubljanska vlada odslovila od gerentstva samo radi dejstva, ker je agitiral samo za Kmetško zvezo. Ali mar naj agitira g. Sever, znani organizator naših prekmurskih županov, kot naš strankar za demokrate, katerih ni v celem Prekmurju za eno večerjo in še ti so privandri učitelji in uradniki? Za zopetno vpostavitve g. Severa na gerentsko mesto se je zavzel pri notranjem ministrstvu prekmurski poslanec Klekl, ki je v svoji interpelaciji radi protizakonito nasilnega nastopa napram našemu somišljeniku Severu ministru pojasnil, kakšna očita nasilja si dovoljuje ljubljanska demokratsko-samostojna strabovlada.

t Železniški promet med Mariborom in Celovcem, Mariborom—Radgona in Špilje se že vrši nemoteno nekaj časa sem. Sedaj pa je nekaj padlo v glavo nemškim obmejnim hujskačem, ki so začeli pritiskati na vso moč na dunajsko vlado, da zopet prepove ravnokar započeti promet. Nemec ostane Nemec, na eni strani bo prosjačil, na drugi pa hujskal in nas bo skušal oškodovati, kjer bo količjak mogel. Smo čisto lahko prepričani, da bo promet med nami in Avstrijo na celovski in ljutomerski progi zopet ustavljen. Nemci dosežejo vse — mi pa nič!

t Izletniški vlak. Od dne 10. t. l. naprej vozi na progi Celje—Velenje ob nedeljah in praznikih novo vpeljani izletniški vlak, ki odhaja iz Celja ob 4 h 7 min. in dospe v Velenje ob 5 h 50 minut. Ta vlak ima priključek na mešani vlak proti Slovenjgradcu.

t Dr. Jančič oproščen — liberalci pogoreli. Spletke, ki jih je uprizarjal šolski vodja Senica pri Sv. Petru v Sav. dolini proti župniku dr. Jančiču, so presegle že vse meje. »Nova doba« je bruhala iz svojih umazanih predalov najogabnejše golide smrdljive gnojnice in natolcevanja proti imenovanemu župniku, ki ni zakrivil prav ničesar. Vsa njegova »krivda« je obstajala v tem, da se ob priliki reklamacijskega postopanja za volitve v konstituanto kot župnik ni uklonil vsemogočnim liberalnim generalom. Radi tega je vložilo državno pravičništvo v Celju proti dr. Jančiču obtožbo radi kršenja volilnega zakona. Senico, ki je vedno rovaril proti dr. Jančiču, pa je najobčutnejše pičila vloga, ki jo je dr. Jančič popolnoma utemeljeno vposlal poverjeništvu za socialno skrbstvo in v kateri je Senico naznanil kot človeka — vinskega brata, kateremu se mladine ne more prepustiti, da bi jo s svojimi vzgledi vodil na ne-prava pota. Proti obsodbi celjskega sodišča je dvignil dr. Jančič pri kr. stolu sedmorice v Zagrebu priziv. Zagrebško sodišče pa je po tehtni razsodbi dr. Jančiča — oprostilo. — V svrhu boljšega poznavanja policajdemokracije naj še služi sledeči dogodek. Dne 10. junija je odposlal okr. šolski svet v Celju komisarja Pinkava k Sv. Petru, da uvede preiskavo v zadevi nadučitelja Senice. Komisar Pinkava ni hotel protokolirati izjave pozvanih prič, ki so izpovedovale proti Senici. V navzočnosti dr. Jančiča je strahovito vpil nad eno pričo, ki je izjavila, da je videla Senico večkrat pijanega. Smo radovedni, ali bo »Nova doba« beležila oprostitev dr. Jančiča?!

t Kako je s krivci bombnega napada na regenta? Radi ponesrečenega napada na regenta in Pašiča je bilo do slej zaprtih 700 oseb. Vsaki dan pa se vršijo še vedno nove aretacije. Napadalec Stejič in neki zaprti sobni slikar Mojzes valita vso krivdo in pripravo za ta napad na komunističnega poslanca Kovačeviča. Slikar Mojzes obtožuje Kovačeviča, da so bili na njegov nasvet že leta 1920 po Hrvatskem in po večjih mestih Srbije osnovani razni komunistični odberi s pododseki, katerih na men in cilj je bil: strmoglaviti in zrušiti sedanji državni in družabni red. Zaprti komunistični poslanci in večina aretirancev pa trdovratno zanika vsako najmanjšo krivdo soudeležbe pri napadu na regenta. Po Beogradu že prodaja policija komunistične domove, tiskarne in knjigarne socialistnim demokratom, ki bodo imeli o napadu na regenta in Pašiča še največ profita.

Kako pametni so naši ministri. Na tisoče wranglovcev je pri nas dosedaj zastoj jedlo, se oblačilo in veseljalo na državne stroške in povrh

so še dobivali posamezniki tudi podpore iz državne blagajne. Sedaj šele so naši beograjski ministri pogruntali, da bi bilo dobro ruske begunce povabiti tudi na delo. Ministri so se posvetovali in sklenili, da wranglovci ne bodo dobivali več državnih podpor. ampak bodo morali na delo, katero se jim bo pa plačalo. 5000 Rusov je stavljenih na razpolago ministrstvu saobračaja, vojne in mornarice, pašte in ministrstvu za javna dela. Predno naši ministri sklenejo kako pametno, ki jim je že ležala nekaj mesecev na dlani, trpi dolgo in se vse vrši po receptu: Ima vremena!

t Iz nesrečne ljubezni je skočila z mariborskega starega mosta v Dravo minuli ponedeljek 21 let stara Erziška Paksi, ki je igralka pri zdaj v Mariboru se mučedem cirkusu. Vzrok, da si je hotela mladostna Erziška koučati življenje v dravskih valovih, je nesrečna, neuslišana ljubezen. Seve, ka je dekle začutilo mokroto in nevarnost Drave, je začela vpiti na pomoč. Dva moža sta skočila v vodo in se pogotala za življenje, da je otmeta. Res se je jima poverčilo, da sta jo izvelkla iz Drave sicer nezavestno, a še pri življenju. Mesto hladnemu grobu so izročili Erziško mariborski rešilni postaji, ki jo je spravila k polnemu življenju. Mogoče bo Erzikin samomorilni požek omeščal njenega ljubčka, da se bo odzval njeni ljubezni. Voda vsebuje zdravilna sredstva tudi za bolno srce!

t Redko starost 90 let je doživela Ana Struč, po domače stara Ančka, pri Sv. Trojici v Halozah. Rojena je bila 28. aprila 1832, umrla pa je 7. julija 1921. Hvalevredno moramo o rajni povdariti, da je bila z 90. letom še deklet in so jo nosila pri pogrebu belo oblečena dekleta. So pač redka tako stara dekleta.

t Avtomobilska nesreča. Na cesti med Vitanjem in Vojnikom, v bližini gostilne Bolc v Sobski, je v nedeljo, dne 10. t. m., zavezil avtomobil g. Kovačiča na čez cesto položeni tram tav se prekuonil v cestni jarek. Avtomobil se je razbil. K sreči ni bil nikdo težje ranjen. Kakšnih 100 m spredaj je ležal drugi tram na cesti. Gre za hudoben čin domačih fantov. Orožništvo zasleduje storilce.

t Velik požar. Minuli teden je izbruhnil požar na domačiji kmeta Osojnika na Vrhuncah v župniji Sv. Petra pod Sv. gorami. Zgorela je hiša in dve gospodarski poslopji. Pogorelec kmet Osojnik je dobro znan vsem svetogorskim romarjem Slov. Štajerske.

t Zgorelo je 20 hiš in gospodarstevskih posopij v vasi Done pri Cerkniškem jezeru v noči od sobote na nedeljo. Gaseenje je bilo skoraj izključno, ker je pihal močen veter in vsled suše niti vode ni bilo pri rokali. Na pomoč prihiteli niso mogli veliko gasti, ker so bila poslopja slannostreha in se je dalo ogenj le omejiti, da ni upepelil celotne vasi. Pogorelci so si rešili edino živino, vse drugo jim je pa pogorelo prav do tal, ker je razsajal požar eno noč in skor še celi drugi dan. Skoda znaša krog 2 milijona kron. Ogenj je povzročila in naravnost zanetila hudobna zločinska roka nekoga tatu iz Italijanskega, ki je lansko leto v zgoraj omenjeni vasi ukradel kravo ter hotel z njo pobegniti preko meje, a so ga zalotili domačini in ga po ljudskem pravu pošteno nabili. Čez leto in dan se je zopet drsklatil v vas in iz maščevanja podtaknil ogenj.

t Bratomorni uboj. V Mengšu na Kranjskem je v nedeljo, dne 10. t. m. ob pol 10. uri zvečer ustrelil Mihael Friškove svojega brata Franceta. — Vzrok tega uboja je nevoščljivost. Mat je namreč pred kratkim izročila posestva mlajšemu sinu Mihaelu, kar je brata Franceta zelo jezilo in mu je v jezi tudi parkrat grozil. Ko sta se na večer vračala iz gostilno, so naši Franceta po dvakratnem strelu ranjenega, ležati na dvorišču. Umrl je v par minutah.

t Velika železniška nesreča se je zgodila minuli ponedeljek v Čupriji v bližini Niša. Vlak, ki je vozil v čuprijski kolodvor, je trčil ob vlak, ki je stal na postaji. Pri tem trku je bilo razbitih 20 vagonov, mnogo oseb ranjenih in ubitih. Strojvodji je odrezalo obe nogi.

t Temeljito si je končal svoje življenje 53-letni Jovan Petrovič iz Arada.

v Sremu. Najprej si je prerezal z britvijo goltanec in trebuh. To pa mu še ni bilo zadosti in se je vrgel s prerazganim goltanecem in trebuhom v vodnjak na dvorišču, kjer je povrh še utonil.

Hiša se je zrušila. V Sarajevu se je pred par dnevi sredi mesta zrušila enonadstropna hiša. Hiša je last bogatega židovskega trgovca, ki je bil tak skopuh, da ni pustil popraviti najmanjši stvari. Pravijo, da si bode sedaj sezidal novo. Denarja bo že imel na razpolago.

10 milijonska goljufija. Belgrajška policija je pred par dnevi razkrila zanimivo goljufijo. Trgovca Emilij Vasiljevič je poneverjal menice v velikem ter si na ta nepošten način pridobil 10 milijonsko premoženje. Ta posej je opravljal nad dve leti. Ob priključitvi preiskave so ugotovili njegovo imovino, ki znaša — 18.000 K. Ostalo svoje (i) je baje zapravil in z njo poravnal razne dolgove.

Priče, zglasite se! Leta 1915 je pešpolk št. 79 bivše avstro-ogrške armade prodril in prikorakal pred srbsko mesto Loznica. Imenovanemu polku je poveljeval nek polkovnik, čegar ime nam ni znano, toda ta polkovnik biva baje sedaj v naši državi. Temu polkovniku je prišlo na ušesa, da je vodnjak, ki se je nahajal pred mestecem, zastrupljen. Polkovnik je, ne da bi se bil poprej prepričal, je-li odgovarja ta vest resnici, kratkoma zaukazal, da je moral priti k njemu tamošnji pravoslavni duhovnik, katerega je brez vsakega dokaza obdolžil, čes, on je vodnjak zastrupil. To drzno trditev je duhovnik odločno zavrnil. Vsi navzoči častniki in vojaki so pač pričakovali, da bo polkovnik prisilil duhovnika, da bo moral izpiti kozarec vode iz dotičnega vodnjaka, kajti le na ta način bi se dala ugotoviti istinitost te vesti. Toda ne! Polkovnik je začel prav surovo vpiti in kričati ter zmerjati duhovnika. Končno je zaukazal polkovnik, da so morali vojaki takoj zvezati duhovnika in ga vreči v vodnjak, v katerem je utonil. Tudi ni veliko manjkalo, da ni zadela slična usoda še tudi nekega 8 let starega dečka, ki je v bližini pasel gosi. Rešil ga je polkovni zdravnik, ki pa ni več med živimi. Sploh je bil ta polkovnik prava zverina v človeški podobi. Popolnoma nedolžne ljudi, kot otroke, o ne-mogle starčke in ženske je lastnoročno streljal kakor zajce, s satanskim posmehom je nameril samokres na nedolžne žrtve in čim več jih je postrelil, tem boljše volje je bil. Ta rabelj se baje živi in sicer nekje v naši državi. Pozivamo častnike in moštvo pešpolka št. 79, ki je bilo priča grozodejstvom te zverine v človeški podobi, da nam javi ime tega polkovnika in vsa njegova zverinstva, ki jih je zagrešil na naših srbskih bratih.

Izjava. V Kmetijskem listu od dne 23. junija t. l. (št. 25) me prištevajo k pristašem Samostojne kmetijske stranke. Podpisani ugovarjam proti temu najodločnejše ter izjavljam, da sem bil za ostanem somišljenik Slov. ljudske stranke. Sv. Martin pri Vurbergu, dne 11. julija 1921. Martin Klampfer, župan.

Za Kmetisko zvezo so nabrali naši pristaši v Gornji Ponikvi 300 K. Priscija zahvala!

Gospodarstvo.

Desetmesečni kmetijsko-gospodinski tečaj v zavodu šolskih sester v Mariboru se prične dne 16. sept. t. l. Stan in oskrbo imajo gojenke v zavodu. Prošnje za sprejem je vložiti do 10. avgusta t. l. vodstvu kmetijsko-gospodinske šole v Mariboru. Prošnje se morajo priložiti: krstni list, domovnica, zdravniško spričevalo, odpustnica od nosno zadnje šolske spričevalo, ter izjava staršev oziroma varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Oskrbnina znaša mesečno 350 kron, razun tega mora vsaka gojenka letno prispevati še določeno množino živil. Radi pogojev prehrane in drugih podrobnosti se je obrniti na vodstvo kmetijsko-gospodinske šole v zavodu šolskih sester v Mariboru.

Čebelarji pozor! V nedeljo dne 17. julija po popoldanski službi božji (ob treh), bo pri Sv. Trojici v Slov. gor. čebelarski shod. Predaval bo naš znani rojak, potovalni učitelj, gospod Ivan Juranič. Shod se bo vršil v dvo-razni izobraževalnega društva; po shodu

bo praktičen pouk pri ulajaku na franciskanskem vrču. Prijatelji čebelic, pridite v obilnem številu!

Vinska letina in trgovina po drugod. V Avstriji pričakujejo dobro vinsko letino. Ker se imajo vinogradniki stare zaloge, je opaziti padanje vinskih cen. Za hi nižjeavstrijskega vina plačujejo 6500 do 7000 avstrijskih kron. — Na Madžarskem vlada v vinski trgovini stagnacija; promet z vinom je zaspal. 8—9% vino stane 1400 do 1500 madžarskih kron. Težka vina so mnogo dražja, ker jih je le malo v zalogi. — V Italiji počiva vinska trgovina. Pričakuje se dobra vinska letina. V Trstu se je razvila trgovina s španskimi vini. Mnogo španskih vin uvažajo tudi v Nemčiji. — V Nemčiji je trgovina z domačimi vini popolnoma zaspala.

Zrelo grozdje. V Splitu že prinašajo okoliški kmetje zrelo grozdje na trg. 1 kilogram stane 60 K. Ker ga prinašajo v velikih množinah, je cena že padla na 40 K.

Izvozna carina za živino. Za konje in kobile belgijske in noriške pasme v starosti nad tri leta je plačati 1600 K za glavo; žrebeta in mladi konji do treh let belgijske in noriške pasme 800 K za glavo; za konje, kobile, mlade konje in žrebeta ostalih pasem je plačati 1000 K. Goveda in bivoli: živa 1000 K za glavo, zaklana 800 K. Prašiči: živi do 50 kg teže so prosti, nad 50 kg 400 K za glavo; za 100 kg prešičjega mesa se mora plačati 200 K.

Poverjenstvo za kmetijstvo namerava nakupiti ob priliki prelovanj na Kranjskem in Stajerskem letošnje žrebičke in starejše žrebce toplokrvne in mrzlokrvne pasme za državno žrebišče. Oziralo se bo le na prvovrstna žrebca z dokazanim rodov, nakar se konjerejci opozarjajo ter vabijo, da se polnoštevilo udeleže prelovanj.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 8. julija 1921 se je pripeljalo 185 ščetinarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 20—24 K, polpitane svinje za zakol, 20—24 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari kmd. 180 do 300 K, mladi prašiči do 3 mesce stari, 300—400 K, mladi prašiči za 1/2 leta stari 700—1000 K. Kupčija je bila živahna. Mladi prašiči so se večinoma razprodali.

Žitne cene. V Somboru stane meterski stot pšenice 1040—1050 K, in koruze 440—450 kron, ovsu sploh ni bilo. Popraševanje po koruzi je bilo zelo živahno. Ječmen je že zmlačen in tudi pšenica je že požeta. V mlinih je malo moke. V dobrem tednu bodo imeli mlinci že moko iz letošnje pšenice. Cena pšenični moki je precej poskočila. Toča je povzročila precej škode. Iz Dalmacije se poroča, da je deževno vreme letošnji žetvi v Dalmaciji zelo škodovalo, kajti žito je poleglo in je mnogo zrnja odpadlo. Trta kaže v Dalmaciji zelo ugodno.

Zeleni grah v Beogradu. V Beogradu stane kilogram zelenega graha — 80 K. To je že višek vse druginje. 1 kg zrnate kave iz Brazilije stane 72 K, 1 kg doma pridelanega graha pa 80 K.

Novo sladkorno rastlino so našli v Južni Ameriki. Rastlina vsebuje velike množine snovi, ki je saharinu zelo podobna. Nemški generalni konzul Günther, ki je to rastlino našel, poroča, da je sladkor, izdelan iz te rastline, tridesetkrat bolj sladak, kot navadni sladkor. Komad novega tega sladkorja v velikosti graha že zadostuje za eno čašo kave.

Hmelj. Žatec, Čehoslov. republ. dne 2. julija 1921. Neugodno vreme v prvi polovici meseca junija je zadrževalo hmeljsko rastlino v razvoju. Še le 8 dni imamo ugodnejše vreme, katero bo hmelju v prid. Stanje hmeljskih nasadov se sedaj lahko označi kot povoljno, nasadi že cvetijo, vendar je hmeljskemu cvetu stanovitno ugodno vreme neobhodno potrebno. V nekaterih nizkih legah se je vsled mraza hmeljska ušica zopet pomnožila in se je treba zoper njo braniti s škropljenjem. Dejstvo je, da se je stanje hmeljskih nasadov v primeru z onim meseca junija poslabšalo in da ni več upanja na dobro letino. Hmeljski trg je zadnje osem dni zopet nekoliko oživel in se je hmelj prodajal po 2000 2500 č. K za 50 kg. Konečno razpoloženje je zelo čvrsto, cene pa pomalem rasteče. — Zveza hmeljarskih društev.

Hmelj. Žatec, 7. julija 1921. Prve dni julija smo imeli toliko dežja,

da se je stanje v obče nekoliko zboljšalo. Neenakost hmeljskih nasadov se je nekoliko poravnala. Rastlina je dospela do vrha drogov, oziroma žic. Imamo poleg bujnih tudi precejšnji del v razvoju zaostalih vrtov. Vsled hladnih noči se je zopet začela širiti hmeljska ušica in hmeljarji so vnovič pričeli s škropljenjem — posebno pa v nizkih legah. Vendar pa upamo, da nam ušica ne bo povzročila izdatnega zmanjšanja letine. Dasi stanje v obče ni slabo, bomo letos vendarle pridelali manj hmelja nego v minulemu letu. Nujno bi rabili prav gorkega vremena, posebno pa toplih noči. — Spalter Land (Bavarsko), dne 5. julija 1921. Hmelj se ni zboljšal; v visokih legah je precej dober, v nizkih pa je skoraj uničen. Če ne pride skoraj toplo vreme, se bode naše upanje na leuno prav zmanjšalo. — Hersbruck (Bavarsko), dne 5. julija 1921. Pri severnih in severozahodnih vetrovih imamo prav hladne noči; vsled tega so se uši pomnožile v velikanskem številu. Tople noči so nujno potrebne. — Monakovo, 4. julija 1921. Stanje hmeljskih nasadov na Bavarskem koncem meseca junija se razveduje z 2-6 pri čemur pomeni 1 pravdobro, 2 dobro, 3 srednje dobro, 4 slabo, 5 prav slabo. Mrzlo vreme in uši uplivajo neugodno na hmeljsko rastlino.

Naša lesna trgovina in industrija.

Edino sredstvo, da povzdignemo vrednost našega denarja, je, da skušamo izvoziti kolikor le mogoče naših predmetov v druge države. Pri nas je les eden najvažnejših izvoznih predmetov. Leta 1919 smo mogli vsled silno pogrešne ministrske naredbe izvoziti samo majhno količino lesa. Predno je stopila v veljavo druga, nekoliko boljša naredba, se je les, ki je bil natovorjen na vagonih, silno pokupil in so imeli naši lesni trgovci škodo. Škodo so pa imeli tudi lastniki gozdov, ker niso mogli spraviti svojega lesa v denar. Vrhutega so morali lesni trgovci po krivici plačati visoko ležarino za vagon. Med tem časom, ko smo pri nas čakali na boljšo naredbo iz Beograda, nas je s svojim lesom prehitela Rumunija, ki je vrgla iz Erdeljskega 40.000 vagonov lesa na tržaki lesni trg. Ako se upošteva da je romunski les izborne kakovosti in ker je romunska vlada do skrajnosti znižala izvozno carino za les ter tudi znižala tarife na železnicah, je umevno mogla uspešno tekmovali z našo lesno trgovino. Ta za našo lesno trgovino neugodni položaj sta izrabili še tudi Avstrija in Čehoslovaška. Ti dve državi sta stavili na lesnem trgu tako ugodne ponudbe, da je bil izvoz našega lesa hipno ustavljen. Avstrija in Čehoslovaška sta izvozno carino za les znižale za 50%, dočim je naša vlada carino in železniške tarife zvišala za 100 do 200%. Umevno, da vsled te popolnoma pogrešene gospodarske politike naše vlade ni našel naš les nobenega odjemalca v ino-vestru. Ne čudimo se torej, ako sedaj naša lesna trgovina skorodane popolnoma počiva. Vsled visoke carine in vsled neprimerno visokih železniških tarifov ne moremo izvažati niti drv za kurjavo, čeprav jih nam preostaja vsako leto za 20.000 do 25.000 vagonov. Naša vlada bo morala hočeš v-češ znižati carino za les ter tudi odrediti, da se bo plačala voznina za les samo po eni skali in sicer po kilometraži od postaje dogovora do postaje razkladanja. Žalibog se v Beogradu v trgovski politiki ne brigajo za izkustva, ki prihajajo k nam iz drugih držav, zato ni za morali po vzgledu Dunaja, Varšave, Trsta in Franko broda, kjer imajo vsakih 14 dni neke posebne lesne borze, na katerih delajo sklepe za lesno trgovino. Lesna trgovina in industrija je za naše blagostanje tihke važnosti, da bi morala vlada sklicati nekaj shod ali anketo naših lesnih trgovcev in industrijalcev na katerem bi se obravnavale vse v lesno trgovino spadajoče zadeve. Prejsem bi bilo nujno potrebno, da se neizudoma znižajo carinski in železniški izvozni tarifi za les, ukiniti bi se moral obrniti in prometni davek na les, pospešiti bi se moralo carinsko postopanje in ukiniti bi se morala ležarina z lesom natovorjenih vagonov, ki ča-

ka, na zacarinjenje. Ako hoče naša država povzdigniti vrednost našega denarja, ako hoče povzdigniti našo lesno trgovino, da si zasigura novih virov državnih dohodkov, mora nemudoma ukreniti vse potrebno, da naš les zopet pride do svoje veljave na svetovnem lesnem trgu.

Lesne cene za Slovenijo koncem junija. Hrastovi plohi 1. razr. 1100 do 2200 K, 2. razr. 700—900 K, za furnir 2600—3400 K, hrastov rezani les (sur doses) 3000 K, (sur quartier) 4000 K, hrastove deske do 50 mm do 3000 K, hrastovi trami nad 50 mm obrobljeni do 3400 K, frizi za izvoz do 2500 K, bukov plohi 1. razr. 300 K, bukov rezan les parjen 1200—2000 K, surov 1. razr. 1000—1200 K, javorjevi plohi 1. razr. do 1100 K, jesenovi plohi 1. razr. do 1600 K.

Druge države znajo, naša neli Čehoslovakom je mnogo ležeče na tem, da kolikor mogoče povzdignejo svojo že itak razvito lesno trgovino. Čehoslovaški lesni trgovci zahtevajo ukinitje izvozne carine na les, Čehoslovaška finančna oblast izjavlja, da sicer ne more čisto odpraviti lesne izvozne carine, pač pa jo je znatno znižala in zagotavlja lesne trgovce, da jo še bo bolj v kar najkrajšem času.

Znižanje lesne izvozne takse na Čehoslovakem: Na Čehoslovakem so bile znižane izvozne pristojbine s 1. julijem t. l. in znašajo sedaj za 10 ton: 1. Za rezano jelovino, ki se izvažata v Francosko, v Švico, in Holandsko, v Belgijo, na Angleško, v Italijo iz I. Češke, Moravske in Šlezije K 450—; II. iz zahodne Slovaške K 350—; III. iz vzhodne Slovaške K 150—; IV. iz Karpatske Rusije K 100—; izvozna taksa za rezano jelovino, ki se izvažata iz Šlezije in severne Moravske v Italijo, znaša K 350—. 2. Za bukov rezan les v prej omenjene države I. K 350—; II. K 250—; III. K 150—; IV. K 54—. 3. Rezana jelovina na Ogrsko in v Jugoslavijo iz krajev južno od Žihme K 100—, iz krajev severno od Žihme K 100—. 4. Bukov rezan les na Ogersko in v Jugoslavijo I. in II. K 200—; III. K 100—. 5. Rezana jelovina na Nemško in Dansko: I. K 450—; II. K 350—; III. K 200—; IV. K 100—. 6. Doge K 1000—. 7. Kurivo K 80—. 8. VINOGRADNI KOLI K 200—. 9. Železniški pragi za komad: iz Češke, Moravske in Šlezije K 8—, iz Slovaške K 5—, iz karpatske Rusije K 3—. Izvoz bukovih železniških pragov bo dovoljen šele tedaj, ko bodo državne železnice krile svojo potrebo. 10. Hrastovi pragi špecijskih dimenzij K 1000—. 11. Jelov okrogel les iz Češke, Moravske in Šlezije 1000 kron. 12. Okrogel bukov les K 900—. 13. Jamski les K 700—.

Nov premoženik. V selu Prilepi, (okrog Čačanski, Srbija), so odkrili bogate zaloge črnega premoga. Prva plast se nahaja 15 m pod površino zemlje.

Veljavnost poštne dopisnice ljubljanske izdaje podaljšana. Poštne dopisnice ljubljanske izdaje z natisnjeno znamko po 15 par (osvobojenec s pretrgano verigo) so zopet veljavne ter ostanejo v prometu, dokler se vse ne porabijo. Razume se, da je treba na te dopisnice nalepiti še znamko za 10 par ker znaša, kot je bilo že svoječasno razglašeno, pristojbina za dopisnice v tuzemstvu 25 par.

Novi drobiž iz papirja, ki se ga izdelali v Zagrebu, bodo izdali v promet. Bankovci veljajo 25 par ali 1 K. Državne blagajne in posamezniki morajo sprejemati ta zakoniti drobiž do zneska 25 din.

Dopisi.

Slov. Bistrica. Dne 30. junija t. l. so v nesli različni časopisi pretresljivo vprašali, da bo tobak kakor tudi cigarete in smodke s 1. julijem že zopet dražji. Moj Bog, kolikokrat pa se hoče monopolska tobakna uprava in pa slavni finančni minister cene tem izdelkom zvišati? Kje neki je dobil poduk g. finančni minister in kam je hodil v šolo, da zna v vsakem oziru tako spretno navijati cene. Vsak hip prinesejo časopisi vesti, da je država nakupila strašansko dosti tobaka; enkrat v Afriki, v Aziji, zopet v Braziliji in nekod tudi v Sibiriji; pišejo pa tudi, da se bodo v Sloveniji dobili letos velkanske množine tobaknega prazja, ker je zemlja za gojitve tobaka le-